
Delte erfaringer fra covid-19-pandemien

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

«Stå-på-vilje» var et ord som gikk igjen under Legeforeningens erfaringskonferanse for å beskrive hvordan helsetjenesten snudde seg rundt på rekordtid da covid-19-pandemien traff Norge.

ÅPNET KONFERANSEN: Fra høyre: Redaktør i Tidsskriftet, Are Brean, generalsekretær i Legeforeningen, Geir Riise og president Marit Hermansen. Foto: Vilde Baugstø

16. oktober arrangerte Legeforeningen en heldags erfaringskonferanse om covid-19. Konferansen var åpen for alle Legeforeningens foreningsledd og andre interesserte. Formålet med konferansen var å få direkte erfaringer fra pandemien fra Legeforeningens medlemmer og tillitsvalgte ute i tjenesten.

Legeforeningen ønsket samtidig å få frem erfaringer om hva myndighetene og foreningen kunne gjort bedre. Erfaringene vil bli samlet og brukt i Legeforeningens videre arbeid. Erfaringskonferansen ble hovedsakelig arrangert som et webinar, med noen innledere og et begrenset antall gjester fysisk til stede i Legenes hus.

President Marit Hermansen åpnet konferansen.

– Det er ingen hemmelighet at beredskapen i samfunnet var for dårlig. Var Legeforeningen godt nok forberedt? Jeg opplevde hvert fall at vi rettet energien der det trengtes, med landingsside om covid-19 på nettsidene våre, en egen innsatsgruppe i sekretariatet og tett kontakt med myndighetene og tjenesten, sa Hermansen før hun fortsatte:

– Rapporten fra dette arbeidet og det som kommer frem i dag, er det bare vi som kan lage. Vår forening og våre medlemmer sitter på en helt spesiell kunnskap.

Erfaringer fra sykehus

Erfaringskonferansens første del handlet om beredskap i sykehusene, og hva man kan lære derfra. Jasna Ribic, lege i spesialisering ved akuttmedisinsk avdeling ved Oslo universitetssykehus og Oona Dunlop, leder for krisestaben i medisinsk klinikk ved samme sykehus, ga en situasjonsrapport fra sykehuset. De beskrev blant annet usikkerheten og kaoset som rådet de første dagene under pandemien.

– Vi fikk alt for mye informasjon. Sykehuset burde læres opp til bedre å håndtere kriseinformasjon. Vi kommer til å ha mye usikkerhet også i tiden fremover, sa Dunlop.

Hun understreket:

– Helsepersonell må akseptere en viss risiko, men det må knyttes til gevinsten.

Hans Flaatten, professor ved Universitetet i Bergen, holdt innlegg om hvordan norske myndigheter reagerte under svineinfluensaen, og de utredningene som er kommet i etterkant av den.

– Den gang manglet vi også mye, og ingen hadde oversikt over ressursene. Det manglet ikke på utredninger i etterkant. I de første årene etter svineinfluensaen er beredskap nevnt flere ganger i utredningene, men etter hvert faller det ut. De siste ti årene har antallet intensivplasser stått på stedet hvil, påpekte Flaatten.

Han fikk spørsmål om områder der vi kunne vært bedre forberedt, og svarte blant annet at Norge måtte bli mer selvberget med smittevern- og beredskapsutstyr i fremtiden.

– Det er ikke noe grunn til at vi ikke kan produsere smitteutstyr i Norden. Ved Haukeland kunne vi ha tøyfrakker som kunne vaskes, fordi vi har vaskeri på sykehuset. Men de fleste sykehus i dag har ikke vaskeri, sa han.

Kommunenes håndtering

Kristian Krogshus, kommuneoverlege i Moss, holdt innlegg om erfaringer ved lokale smitteutbrudd. Moss kommune måtte håndtere smitteutbrudd på sykehjem tidlig i pandemien. De lærte blant annet at de ikke kunne stole på en negativ korona-test alene.

– Helsepersonell er gjerne vant til å slepe seg på jobb uavhengig av form, men nå måtte man ha lav terskel for å holde seg hjemme. Det var svært viktig å unngå syke ansatte på jobb, fortalte Krogshus.

Han fortalte også at ved screening på sykehjem, oppdaget de smitte hos en beboer og tre ansatte uten symptomer.

– Vi lærte at det er utfordrende å bruke smittevernutstyr riktig. Dette er noe som må trenes på *før* et utbrudd og terpes på underveis. Vi så også et stort behov for tilstedeværende ledere, med tydelig og enkel veiledning, sa Krogshus.

Behov for informasjon

Marte Kvittum Tangen, leder i Norsk forening for allmennmedisin (Nfa), holdt innlegg om hva vi har lært av pandemien og hvordan vi best kan ruste fastlegekontorene og legevakten fremover.

– Fastlegene er vant til å håndtere usikkerhet, men pandemien var noe helt nytt. Det oppsto et enormt koordinering- og informasjonsbehov, sa Kvittum Tangen.

Hun forklarte at Allmennlegeforeningen og Nfa derfor gikk sammen og opprettet en innsatsgruppe for koronaviruset. Innsatsgruppen ga informasjon til medlemmene.

– Det var veldig nyttig med yrke og fag hånd i hånd. Hittil har vi sendt ut 60 medlemsbrev, som alle er å finne på Allmennlegeforeningens nettsider, sa Kvittum Tangen og roste fastlegenes tilpasningsdyktighet i starten av pandemien.

Publisert: 9. november 2020. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. juli 2026.